

VISOKA ZDRAVSTVENA ŠOLA V CELJU

DIPLOMSKO DELO

**IZKUŠNJE IZVAJALCEV USPOSABLJANJ Z IZVEDBO PRAKTIČNIH
DELAVNIC TEMELJNIH POSTOPKOV OŽIVLJANJA V OSNOVNIH
ŠOLAH**

**EXPERIENCES OF PROVIDERS WITH CONDUCTING WORKSHOPS
OF BASIC LIFE SUPPORT IN PRIMARY SCHOOLS**

Študentka: LUCIJA HERMAN

Mentorica: pred. BARBARA SMRKE, mag. zdr. nege, dipl. m. s.

**Somentorica: viš. pred. mag. ANDREJA HROVAT BUKOVŠEK, univ.
dipl. org., dipl. m. s.**

**Študijski program: VISOKOŠOLSKI STROKOVNI ŠTUDIJSKI
PROGRAM ZDRAVSTVENA NEGA**

CELJE, 2021

POVZETEK

Uvod: Usposabljanje šolskih otrok za izvedbo temeljnih postopkov oživljanja z uporabo avtomatskega zunanje defibrilatorja ima v svetu dolgo tradicijo. Intenzivneje so takšna usposabljanja začeli izvajati po letu 2015, ko so jih kot učinkovit mehanizem za povečanje števila oživljenih, ki bi ob nenadnem srčnem zastoju pristopili k zgodnjemu oživljanju in s tem povečali možnost preživetja oseb, ki doživijo takšen zastoj, potrdili pri Svetovni zdravstveni organizaciji. Z raziskavo smo želeli ugotoviti, kakšne izkušnje imajo izvajalci usposabljanj z izvedbo praktičnih delavnic za temeljne postopke oživljanja v osnovnih šolah.

Metoda: Raziskava temelji na kvalitativni metodi raziskovanja, metodi utemeljene teorije. S kodiranjem smo določili glavne kode, podkategorije in kategorije, ki smo jih nato smiselno povezali v utemeljeno teorijo. Pridobivanje podatkov je potekalo s tehniko intervjuja s polstrukturiranimi intervjuji. Uporabili smo neslučajnostni, namenski vzorec, vključeni so trije študenti dodiplomskega študija zdravstvene nege na Visoki zdravstveni šoli v Celju, ki so izvajali usposabljanje na dveh šolah v celjski regiji.

Rezultati: Na podlagi vsebinske analize intervjujev smo podatke razvrstili v 5 kategorij: Priprave na izvedbo delavnic, Motivacija, Izvedba usposabljanj, Priložnosti za izboljšanje usposabljanj in Samoocena izvajalcev. Intervjuvani so se na izvedbo delavnic pripravljali tako, da so obnovili znanje, ki so ga potem posredovali učencem, in pripravili potrebne didaktične pripomočke. Učence so k sodelovanju najbolj pritegnili s pripovedovanjem lastnih izkušenj pri izvajanju teh postopkov v resničnih situacijah. Med didaktičnimi metodami in sredstvi so uporabili tiste, ki jih za izvedbo teh delavnic priporoča stroka. Po njihovem mnenju so največje prednosti teh delavnic v tem, da se otroci v kratkem času naučijo pravilno izvesti temeljne postopke oživljanja, da so ob tem samozavestnejši in manj prestrašeni. Med slabostmi teh delavnic izpostavljajo preveliko število otrok v skupinah in nesodelovanje učiteljev. Priložnosti za izboljšano izvedbo praktičnih delavnic vidijo v uporabi sodobnejših didaktičnih orodij, manjšem številu otrok v razredu in sodelovanju učiteljev, ki imajo pedagoško znanje.

Razprava in sklep: Uspešno usposabljanje za temeljne postopke oživljanja lahko pri učencih v osnovni šoli izvedejo primerno usposobljeni zdravstveni delavci, ki imajo nekaj znanja o pedagoškem pristopu k učencem, in učitelji, ki se sami predhodno usposobijo za izvedbo teh delavnic. Ugotovitve raziskave kažejo, da so bili učenci bolj motivirani za demonstracijo in urjenje kot za poslušanje razlage teorije na začetku delavnice, zato bi bilo smiselno popestriti uvodni del. Ugotovili smo, da so kategorije, ki smo jih izpostavili, med seboj povezane in pomembno prispevajo k razjasnitvi, ali so študenti tega dodiplomskega študija primerni za izvedbo praktičnih delavnic iz temeljnih postopkov oživljanja.

Ključne besede: temeljni postopki oživljanja, avtomatski zunanji defibrilator, nenadni srčni zastoj, izobraževanje šolskih otrok, izvajalci usposabljanj iz temeljnih postopkov oživljanja

SUMMARY

Introduction: Training of school children to perform basic life support using an automated external defibrillator has a long tradition in the world. Such training began more intensively after 2015, when it was endorsed by the World Health Organization as an effective mechanism to increase the number of eyewitnesses to approach early resuscitation in the event of a sudden cardiac arrest, thereby increasing the chances of survival of those experiencing such a congestion. The aim of the research was to find out what experience training providers have with conducting practical workshops for basic life support in primary schools.

Method: The research is based on a qualitative research method, the method of grounded theory. By coding, we determined the main codes, subcategories, and categories, which we then meaningfully combined into a grounded theory. Data acquisition was performed using the interview technique with semi-structured interviews. We used a non-random, purposeful sample, involving three undergraduate nursing students at the Celje College of Nursing who conducted training at two schools in the Celje region.

Results: Based on the content analysis of the interviews, the data were classified into 5 categories: Preparations for the workshops, Motivation, Training, Opportunities to improve training and Self-assessment of providers. The interviewees prepared for the workshops by refreshing the knowledge they had passed on to the students and preparing the necessary teaching aids. Pupils were most involved by sharing their own experiences of performing these procedures in real-world situations. Among the didactic methods and tools, they used those recommended by the profession for the implementation of these workshops. According to them, the biggest advantages of these workshops are that children learn to perform basic life support in a short time, so that they are more confident and less frightened. Among the disadvantages of these workshops are the excessive number of children in groups and the non-participation of teachers. They see opportunities for improved implementation of practical workshops in the use of more modern didactic tools, a smaller number of children in the class and the participation of teachers who have pedagogical knowledge.

Discussion and conclusion: Successful training for basic life support in primary school pupils can be carried out by suitably qualified health professionals who have some knowledge of the pedagogical approach to pupils and teachers who themselves are pre-trained to conduct these workshops. The findings of the research show that the pupils were more motivated to demonstrate and practice than to listen to the explanation of the theory at the beginning of the workshop, so it would make sense to diversify the introductory part. We found that the categories we highlighted are interrelated and make an important contribution to clarifying whether the students of this undergraduate program are suitable to conduct practical workshops for basic resuscitation procedures.

Key words: basic life support, automated external defibrillator, sudden cardiac arrest, education of school children, training providers in basic life support